

Yrd. Doç. Dr. Ayhan KORTUNAY

**6102 SAYILI TÜRK TİCARET KANUNUNA GÖRE
ANONİM ŞİRKETLERDE YÖNETİM
KURULU VE ÜYELERİN BİLGİ
EDİNME HAKKI**

İÇİNDEKİLER

ÖNSÖZ	VII
İÇİNDEKİLER	IX
KISALTMALAR.....	XV
GİRİŞ.....	1

Birinci Bölüm

YÖNETİM KURULUNUN ORGANSAL KONUMU, DİĞER ORGANLARLA İLİŞKİSİ VE ORGANİZASYONU

I. YÖNETİM KURULUNUN ORGANSAL KONUMU	3
A. Organ Kavramı	3
B. Yönetim Kurulunun Organ Sıfatı.....	10
II. YÖNETİM KURULUNUN DİĞER ORGANLARLA İLİŞKİSİ ..	12
A. Mutlak Güç Teorisi	12
B. Eşitlik Teorisi	14
C. Sınırlandırılmış Mutlak Güç Teorisi	16
D. Liderlik İlkesi	17
E. TTK'da Benimsenen Sistem	18
III. YÖNETİM KURULUNUN ORGANİZASYONU	21
A. Monist Sistem	22
B. Düalist Sistem	24
C. Opsiyonel Sistem.....	26
IV. TTK'da Benimsenen Sistem	29

İkinci Bölüm

YÖNETİM KURULU

I.	YÖNETİM KURULUNUN NİTELİĞİ VE ÜYE SAYISI	31
A.	Yönetim Kurulunun Niteliği (Kurul Organ?)	31
B.	Yönetim Kurulu Üye Sayısı ve İdeal Üye Sayısına İlişkin Görüşler.....	35
II.	YÖNETİM KURULUNUN OLUŞUMU	38
A.	Esas Sözleşmeyle Belirlenmesi.....	39
B.	Genel Kurul Tarafından Seçilmesi	41
C.	Genel Kurulun Yetkisine Etki Eden Haller	44
1.	Belirli Grupların Yönetim Kurulunda Temsili.....	45
2.	Tüzel Kişilerin Yönetim Kurulu Üyeliği	56
a.	Genel Olarak.....	56
b.	TTK Sisteminin Değerlendirilmesi.....	58
c.	TTK'daki Düzenlemenin Tatbiki ve Bazı Özellikli Durumlar.....	62
3.	Yönetim Kurulunca Üye Seçimi	67
4.	Kamu Tüzel Kişilerinin Yönetim Kurulunda Temsili	71
a.	Pay Sahibi Olunan Şirketlerde	71
b.	Konusu Kamu Hizmeti Olan Şirketlerde.....	72
III.	YÖNETİM KURULUNUN GÖREV VE YETKİLERİ.....	80
A.	Genel Olarak	80
B.	Yönetim Yetkisi ve Devri.....	83
1.	Yetki Devrinin Şartları.....	84
a.	Esas Sözleşmede Hüküm Bulunması.....	85
b.	İç Yönergenin Hazırlanması	87
c.	Devredilecek Yetkilerin Münhasır Nitelikte Olmaması. 94	
2.	Yetki Devri Yapılabilecek Kişiler	95
3.	Devir Halinde Sorumluluk	97
C.	Devredilemez ve Vazgeçilemez (Münhasır) Nitelikteki Görev ve Yetkiler	102

1. Şirketin Üst Düzeyde Yönetimi ve Bunlarla İlgili Talimatların Verilmesi	106
2. Şirket Yönetim Teşkilatının Belirlenmesi	108
3. Muhasebe, Finans Denetimi ve Finansal Planlama Düzeninin Kurulması	110
4. Müdürlerin ve Aynı İşleve Sahip Kişiler İle İmza Yetkisini Haiz Bulunanların Atanmaları ve Görevden Alınmaları	113
5. Üst Gözetim	115
6. Defterlerin Tutulması, Yıllık Faaliyet Raporunun ve Kurumsal Yönetim Açıklamasının Düzenlenmesi, Genel Kurul Toplantılarının Hazırlanması ve Kararların İcrası	120
7. Borca Batıklık Durumunda Mahkemeye Bildirimde Bulunulması.....	123
D. Temsil Yetkisi ve Devri	126
1. Temsil Yetkisinin Kapsamı ve Kullanılması	127
2. Temsil Yetkisinin Sınırlandırılması.....	129
3. Temsil Yetkisinin Devri.....	134
E. Exkurs: Yönetim Fonksiyonuna Genel Kurulun Müdahalesi Sorunu.....	138
1. Yönetim Yetkisinin Genel Kurula Devredilmesi.....	138
2. Yönetim Kurulu Kararlarının Genel Kurulun Onayına Sunulması.....	142
3. Genel Kurulun Tavsiye Kararı Alması.....	145
IV. YÖNETİM KURULUNUN İŞLEYİŞİ VE KARARLARI	147
A. Genel Olarak	147
B. Yönetim Kurulu Toplantıları.....	149
C. Toplantı ve Karar Yeter Sayıları	157
D. Yönetim Kurulu Kararlarının Sakatlığı.....	162
1. Yokluk ve Butlan.....	162
2. İptal Edilebilirlik	168

Üçüncü Bölüm

YÖNETİM KURULU ÜYELERİ

I. Üyelerin Hukuki Statüsü.....	173
II. Üyelik Koşulları.....	178
III. Görev Süresi	183
IV. Üyelerin Hak ve Yükümlülükleri	188
A. Haklar	188
1. Yönetimsel Haklar	188
2. Mali Haklar.....	190
B. Yükümlülükler	196
1. Organsal Faaliyetlere Katılma Yükümlülüğü.....	196
2. Özen Yükümlülüğü.....	196
3. Sadakat Yükümlülüğü	203
4. Şirketle İşlem Yapma ve Borçlanma Yasağı	209
5. Rekabet Yasağı	213
6. Müzakerelere Katılma Yasağı	216
7. Eşit İşlem Yükümlülüğü	219
V. Üyeliğin Özel Görünüş Biçimleri	221
A. Yönetim Kurulu Başkanlığı.....	221
B. Murahhas Üyelik.....	227
C. İnançlı Yönetim Kurulu Üyeliği.....	231
D. Fiili (De- Facto) Yönetim Kurulu Üyeliği.....	236
E. Vekil -Yedek Üyelik.....	237
F. Exkurs: Bağımsız Yönetim Kurulu Üyeliği.....	240
VI. Üyeliğin Sona Ermesi	244
A. Kendiliğinden Sona Erme	244
B. İstifa	245
C. Azil	247
VII. Yönetim Kurulu Üyelerinin Sorumluluğu.....	251
A. Genel Olarak	251
B. Sorumluluk Şartları	253

1. Hukuka Aykırılık.....	253
2. Zarar	256
3. Kusur.....	257
4. İlliyet Bağı.....	264
C. Sorumluluk Davasında Taraflar	265
1. Davacı Sıfatı.....	265
a. Şirket.....	266
b. Pay sahipleri.....	267
c. Alacaklılar	272
2. Davalı Sıfatı.....	275
D. Farklılaştırılmış Teselsül ve Rücû.....	283
E. Sorumluluk Davasını Engelleyen/Sona Erdiren Haller	288
1. İbra.....	288
2. Zarar Görenin Rızası	295
3. Sulh/Kesin Hüküm	300
4. Zamanaşımı.....	303

Dördüncü Bölüm

YÖNETİM KURULU ÜYELERİNİN BİLGİ ALMA VE İNCELEME (BİLGİ EDİNME) HAKKI

I. Genel Olarak Anonim Şirketlerde Bilgi Alma ve İnceleme Hakkı.	307
II. Hakkın Hizmet Ettiği Amaç ve Hukuki Niteliği	310
III. Türk Hukuku ve Mukayeseli Hukukta Düzenleniş Biçimi	314
A. eTTK ve TTK'da Yer Alan Düzenlemeler.....	314
B. Mukayeseli Hukuktaki Durum.....	317
1. İsviçre	317
2. Almanya.....	320
3. Fransa.....	322
4. İtalya.....	323
5. Avrupa Birliği	324

IV. Hakkın Kapsamı ve Kullanılması	325
A. “Bilgi Alma” ve “İnceleme” Kavramları	325
B. Hakkın Kapsamı ve Geniş Yorum İlkesi	327
C. Hakkın Sınırları.....	330
D. Hakkın Sujesi	335
E. Hakkın Kullanımı.....	338
1. Toplantı Öncesinde.....	338
2. Toplantı Anında.....	342
a. Hakkın Konusu.....	342
b. Bilgi Vermekle Yükümlü Kişiler	349
3. Toplantı Dışında.....	354
a. Hakkın Konusu.....	354
b. Bilgi Vermekle Yükümlü Kişiler	360
c. Başkandan İzin Alınması.....	362
d. Başkanın Hakkını Kullanması.....	366
4. Şirketler Topluluğunda	369
V. Hakkın Kapsamının Genişletilmesi.....	372
VI. Bilgi Edinme Talebinin Reddi Halinde Başvuru Yolları	375
A. Genel Olarak	375
B. Red Kararının Yönetim Kurulunda Görüşülmesi	376
C. Mahkemeye Müracaat Hakkı.....	379
1. İsviçre Hukukundaki Durum.....	380
2. Türk Hukukundaki Durum	384
VII. Hakkın Kullanılmamasının Sorumluluk Üzerindeki Etkisi ve İstifa Yükümlülüğü Doğurup Doğurmayacağı Sorunu	388
SONUÇ	393
KAYNAKÇA	397